

Mijnraad

Aan

De Minister van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. de Directeur Energie en Omgeving
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
24 september 2018	DGETM-EO/ diversen	MIJR/ 18249673	

Betreft : Algemene opmerkingen van de Mijnraad naar aanleiding van diverse de
aanvragen voor een vergunning aardwarmte

Algemene opmerkingen en adviezen

Naar aanleiding van de recente aanvragen¹ voor vergunningen voor aardwarmte heeft de Mijnraad een aantal algemene opmerkingen met betrekking tot aardwarmte-projecten.

Op 11 juni 2018 hebben de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) een gezamenlijke visie van de ondergrond – de “Structuurvisie Ondergrond” - gepubliceerd. Deze richt zich op duurzaam, veilig en efficiënt gebruik van bodem en ondergrond waarbij benutten en beschermen met elkaar in balans zijn.

De Mijnraad merkt op dat het aantal gebruiksfuncties van de ondergrond toeneemt en het gebruik intensiever wordt. Te denken valt aan drinkwatervoorziening, strategische watervoorraden, aardgaswinning, gasopslag en aardwarmtewinning. Onafhankelijk van elkaar worden gebiedsreserveringen gedaan voor de verschillende gebruiksfuncties in de ondergrond.

Omgevingsmanagement

De Mijnraad vraagt aandacht voor het verbeteren van het omgevingsmanagement door de aanvrager van vergunningen voor aardwarmte. In de Tweede Kamerbrief² van de minister EZK wordt de vijf uitgangspunten beschreven voor het ontwikkelen van een visie voor omgevingsmanagement bij energieprojecten. Onder andere het vroegtijdig betrekken van de omgeving is hierbij van belang.

De Mijnraad neemt waar dat in de aanvragen voor een opsporingsvergunning voor aardwarmte vaak grote gebiedsreserveringen worden geclaimd, zonder rekening te houden met andere gebruiksfuncties. Het is volgens de Mijnbouwwet juridisch

¹ Onder andere de aanvragen opsporingsvergunning aardwarmte Alkmaar, Den Helder, Drechtsteden, Lelystad van aanvrager N.V. HVC

² Samen energieprojecten realiseren: visie op omgevingsmanagement, 1 februari 2016

Mijnraad

mogelijk om zo'n groot gebied aan te vragen: een opsporingsvergunning aardwarmte is een bedrijfseconomische vergunning die het alleenrecht biedt om in het vergunde gebied naar de mogelijkheden van aardwarmtewinning te onderzoeken. De Mijnraad constateert echter dat andere overheden en belanghebbenden pas worden betrokken bij het initiatief als een verzoek om advies op de vergunningaanvraag³ wordt gevraagd.

De andere, vaak gebiedsbeperkende functies, komen pas in dat stadium naar voren, zoals drinkwaterwingebieden of reserveringen voor (toekomstige) strategische watervoorraden. De Mijnraad is van mening dat door het vroegtijds betrekken van de omgeving sneller duidelijk wordt waar aardwarmte wel tot de mogelijkheden behoort en waar niet.

3D modellering

In de aanvragen voor een winningsvergunning aardwarmte wordt voor het bepalen van de gebiedsgrootte van de vergunning, gebruik gemaakt van een 2D-aquifermodel ("Franse Methode") waarmee het uiteindelijke drainage gebied van een doublet wordt berekend. Door de toenemende verschillende gebruiksfuncties op verschillende diepten in de ondergrond, zoals aardgaswinning naast aardwarmtewinning, adviseert de Mijnraad om gebruik maken van een 3D-aquifermodel om het vergunningengebied te definiëren, zodat ook verticale effecten geanalyseerd kunnen worden (bv gedeveeerde putten), alsmede de invloed van hellende lagen.

Langetermijnvisie aardwarmte

Aardwarmte wordt in het algemeen beschouwd als duurzame energie. Kassenbedrijven investeren veel in deze alternatieve warmtebron, vooral in Zuid-Holland. De levensduur van een aardwarmtesysteem (doublet) is doorgaan 30-35 jaar, maar de installaties en infrastructuur blijven langer bestaan. Dit kan onder andere de toekomstige benutting van de bovengrond benadelen en wat is het alternatief als het aardwarmtedoublet niet meer functioneert? De Mijnraad constateert dat in de meeste vergunningsaanvragen een langetermijnvisie voor het gebruik van de aardwarmte ontbreekt.

Prof. dr. J.C. Verdaas
voorzitter Mijnraad

³ Adviezen in het kader van opsporingsvergunning aardwarmte Drechtsteden van de provincies Gelderland, Noord-Brabant en Zuid-Holland